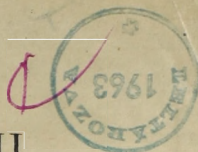

Bq 373/27

A BUDAPESTI II. KERÜLETI KIR. EGYETEMI

KATHOLIKUS FŐGIMNÁZIUM

S A VELE KAPCSOLATOS

M. KIR. FERENC JÓZSEF-NEVELŐINTÉZET

ÉVI ÉRTEŚITŐJE

AZ 1917–1918-IKI TANÉVRŐL.

KÖZZÉTESI

SZÖLGYÉMY FERENC

A MAGYAR KIR. FERENC JÓZSEF-NEVELŐINTÉZET KORMÁNYZÓJA

ÉS A FŐGIMNÁZIUM IGAZGATÓJA.

BUDAPEST

STEPHANEUM NYOMDA R. T.

1918.

I.

AZ ÉV TÖRTÉNETE.

Érzéseinknek az a megnyugtató harmóniája, mely más esztendőben az iskolai év befejeztével a jól végzett munka tudatában osztályrészünkül jutott, ez évben sem teszi derüsebbé az előttünk álló nyári szünetet. Nem mintha önvád kelhetne bennünk az iránt, hogy nem tettünk meg mindent hivatásunk eredményes végzése céljából, hanem inkább azért, mert nem tehetjük meg mindazt, amivel a hazai kulturának előbbre vitelét lelkünk óhajtása szerint szolgálhattuk volna.

A rendes időben megkezdett iskolai év jóformán csak karácsonyig folyhatott zavartalanul, mert a januári kényszerű szénszünet megszakította munkásságunk menetét, sőt visszavetett addig elért eredményeinkben. A legsúlyosabb helyzetbe mégis a VIII. osztály tanulói jutottak; ugyanis közülök a januáriusi katonai szemlén sokan besoroztattak s hogy ezek érettségi bizonyítványhoz juthassanak, februárius elejétől rövid öt hetes tanfolyamban kellett a hátralevő tanítási anyagot elsajátítaniok; ámde ezen idő alatt a többi osztálytársakkal a tanárok alig foglalkozhattak. Ugyanez ismétlődött meg április hó folyamán, midőn ugyanily négyhetes tanfolyamot kellett ismét tartanunk azok számára, kik a VIII. osztályt szeptemberben és október elején látogatva okt. 15-én bevonultak, de mintegy fél évi katonai szolgálat teljesítése után e tanfolyam hallgatására négyheti szabadságot nyertek s az iskola padjaira visszakerültek.

A lefolyt tanév alatt a tanári testületből Baros István, Bernolák Kálmán, Mérő István és Vajda Károly teljesítettek immár négy év óta katonai szolgálatot; dr. Vári Rezső r. tanár, ki tíz évig tartozott intézetünk keretei közé, a pozsonyi Erzsébet-egyetem nyilvános rendes tanárává neveztetett ki. Jóleső örömmel látjuk érdemeinek legfelsőbb elismerését s óhajtjuk, hogy új működési körében is vegye körül az a nagyrabecsülés, törekvését kísérje az a gazdag siker, melyben intézetünkben része volt; — dr. Horváth Kálmán tanár szolgálattételre a vall. és közokt. minisztériumba rendeltetett be, hova tanártársainak méltányoló megbecsülése, tanítványainak ragaszkodása és tíz évi értékes munkásságáért az intézet méltó hálája kísérte. Dr. Zombory János és Zander László tanárok ideiglenes szolgálattételre a II. ker. állami főreáliskolához rendeltettek. Az így nélkülözött tanárok közül egyedül Mérő István helyére alkalmazta a minisz-

térium Palla Jenő r. tanárt, a többi hely betöltetlen maradt; e miatt jelentékeny munkatöbblet hárult a tanári testületre, mely a megélhetés egyre súlyosbodó bilincseinek hordozása közt is a hazai kultúra, a tanári hivatás és a tanuló ifjúság kitartó szeretetével végezte hivatalát és munka és nélkülözés közt, kötelességeit teljes erejével és legjobb tudása szerint teljesítve harcolta végig a frontmögötti háborúnak idealizmusunkat kiirtani készülő terhes napjait; hogy pedig mi jelentősége van annak, ha a serdülő ifjúság vezetésére hivatott tanári közszellemből kihál az idealizmus, azt egyelőre csak az iskola, de néhány év múlva megérzi a társadalom is. Méltán féltjük ettől nemzetünk jövőjét.

A tanuló ifjúság sorából a következők váltak be katonának az év folyamán megtartott sorozások alkalmával: Balázsovich László, Bárczay Gyula, Beliczey János, Bihar Tibor, Damić Károly, Fászt Pál, Fery Tibor, Hermann Ferenc, Hernádi Pál, Jozan Dezső, Kallina Andor, Kultsár István, Lakner László, Lebach István, Nendwich Győző, Pacséri Károly, Podhradszky Olivér, Ruska István, Schrimpf Frigyes, Schuld László, Sorbán Jenő, Sulyok Dénes, Varga Lajos, gr. Wengersky Imre, Zobich Antal VIII., Czekorics Ferenc, Gyulai László, VII. oszt. tanulók, összesen 27-en, kik a különböző tanfolyamokon mindnyájan sikeres érettségi vizsgálatot állottak ki, aztán a férfivá lételel mohóságával távoztak elődeik, a harctérre került többi tanítványaink után, kiknek száma immár egész kis hadsereggé növekedett, kiknek a haza védelme körül szerzett érdemei a mi örömünk, ahogyan soraik ritkulása, hősi haláluk híre a mi gyászunk.

Áldjuk a soraikból elesettek dicső emlékét és kegyelettel gyűjtjük össze neveiket, hogy majdan, ha a háború áldozatainak vértől párolgó oltára leomlik s hősi halottaink sora lezárul, kőbe vésve adjuk át az utódoknak lelkesítő emlékezetül. Az e célra állítandó márványtábla költségeire állandó és eredményes gyűjtés folyik a tanárok és a tanuló ifjúság körében.

Valamint a háborús, úgy az emberbaráti jótékonykodás terén való gyűjtéseink is mindig meghozták a maguk szép eredményeit. A nem nagy számú és aránylag szerényebb családi viszonyok közt élő tanítványaink körében eszközölt gyűjtések célja és eredménye a következő volt:

A Kárpátokban elesett hősök sírjára	237-24 K
Tüdőbetegek szanatóriumára	100— «
A balatonszabadii gyermekszanat.	50— «
A vakoknak	50— «
A Vörös Kereszt karácsonyi gyűjtésére	10— «
A béke-templomra	50— «
Hadi ajtószegre	33— «

Hadifoglyaink javára	211.20	K
Szeretetadományokra	252.46	«
Zita-napi gyűjtés...	266.34	«
Hadi árvák nyaralására	85.84	«
Szegény egyetemi hallgatóknak	73.08	«
Hősi halottaink emléktáblájára...	292.20	«
Hadi ábc-könyvre	30.—	«
Egy erdélyi menekült tanuló javára	484.—	«
Összesen	2225.36	K

Ez utolsó tétel a maga megható szépségével megérdemli a külön felemlítést. A IV. osztályban történt, hogy egy erdélyi menekült tanuló elpanaszolta társainak, hogy ő nem tanulhat tovább, mert a jótékony, de szegény rokon, ki neki eddig otthont és ellátást nyújtott, a megélhetés mai súlyos viszonyai közt már nem képes őt tovább eltartani. Ennek hallatára megmozdult a társak szive s minden tanári ráhatás nélkül egy derék fiú indítványára elhatározta az osztály, hogy gondoskodni fog szorult helyzetbe jutott társáról; a megkezdett gyűjtés, melynek más tanulók és emberbarátok körében is visszhangja támadt, a fönt jelzett összeget eredményezte. Sőt akadt egy nemeslelkű szülő, ki készségét jelentette ki arra, hogy évenként 400 K-val hajlandó a kérdéses tanulót támogatni a gimnáziumi osztályokon végig. Az intézet tanári karát büszke öröm töltötte el a tanulótársi szeretet e megragadó megnyilvánulásán.

Segítő Egyesületünk a tanév folyamán a segítségre szoruló tanulókat még nagyobb mértékben támogathatta, mint a megelőző években. Tankönyvekkel segített 325 tanulót; szegény tanulók helyett tandíjban fizetett 296 K-t és készpénzbeli támogatásként 799 K-t. Ezenkívül hadikölcsönkötvényekbe fektetett 573.50 K-t. Ezek mellett készpénzben és hadikölcsönkötvényekben fekvő vagyona 23.150 K.

Szölggyém Ferenz.

II.

A TANINTÉZET BELÁLLAPOTA.

1. Személyi állapot.

a) *A tanári testület és a tantárgyfelosztás.*

Sorszám	A tanár neve	Szak- tárgyai	Hány éve tanít ?	Hány éve tanít ezen intézménél ?	Mily tárgyakat tanított ?	Mely osztályban ?	Heti hány órában ?	Összes heti óraszám ?	Jegyzet
1	<i>Szölggyém Ferenc,</i> a Ferenc József-nevelő- int. kormányzója, fő- gimn. igazgató	magyar, latin	32	11	filozófia	VIII.	3	3	
2	<i>Dr. Alleram Gyula,</i> r. tanár, F. J. N. nevelő- tanár	latin, görög	10	10	latin görög	II. VIII.	6 4	10	A II. osztály főnöke
3	<i>Baros István,</i> r. tanár	latin, törté- nelem	7	5					Hadba vonult
4	<i>Dr. Bartha József,</i> r. tanár	magyar, latin	25	10	magyar } gp. irod. latin	II. V. VIII. VII. V.	5 3 3 3 6	20	Az V. oszt. főnöke s a tanári könyv- tár őre
5	<i>Bernolák Kálmán,</i> r. tanár	mennyi- ségtan, termé- szettan	10	8					Hadba vonult
6	<i>Besskó Jenő,</i> r. tanár	mennyi- ségtan, termé- szettan	17	10	mennyi- ségtan } termé- szettan } r. geom.	IV. V. VI. VII. VIII. IV.	3 3 4 4 4 2	20	A VIII. oszt. főnöke, a fiz. szertár őre
7	<i>Csudáky Bertalan,</i> F. J. N. nevelő-tanár	magyar, latin	21	21	gp. irod. és magyar nyelv	VI. I.	3 5	8	
8	<i>Hencz István,</i> r. tanár, F. J. N. nevelő- tanár	mennyi- ségtan termé- szettan	4	3	mennyi- ségtan szépirás	I. VII. VIII. II.	4 3 2 1	10	A tanév I-ső felében ka- tonai szolgá- latott telje- sített.
9	<i>Dr. Horváth Kálmán,</i> r. tanár, F. J. N. nevelő- tanár	mennyi- ségtan, termé- szettan	10	10	mennyi- ségtan } szépirás	I. VII. VIII. II.	4 3 2 1	10	A tanév I-ső felében tani- tott

Sorszám	A tanár neve	Szak- tárgyai	Hány éve tanít ?	Hány éve tanít ezen intézetnél ?	Mily tárgyakat tanított ?	Mely osztályban ?	Heti hány órában ?	Összes heti óraszám ?	Jegyzet
10	<i>Izsépy Béla,</i> r. tanár, F. J. N. nevelő- tanár	földrajz, termé- szetrajz	10	8	magyar term.-rajz r. geom.	III. V. II.	4 3 3	10	Értekezleti jegyző
11	<i>Jandik József,</i> h. tanár	vallás- tan	5	2	vallástan	I—VIII.	2	16	Az ifjúsági könyvtár őre
12	<i>Knubels Rezső,</i> r. tanár, F. J. N. nevelő- tanár	német, latin	15	15	latin német szépirás	I. VIII. I.	6 3 1	10	Az I. osztály főnöke
13	<i>Koválik József,</i> r. tanár, F. J. rend lov.	földrajz, termé- szetrajz	31	14	termé- szetrajz földrajz	I. II. IV. VI. I. II. III.	2 2 3 3 3 3 2	18	A természet- rajzi szertár őre
14	<i>Dr. Kozák Lajos,</i> r. tanár, F. J. N. nevelő- tanár	magyar, latin	6	6	magyar latin	VI. VII. VII.	3 3 5	11	A VII. oszt. főnöke
15	<i>Mérő István,</i> r. tanár	r. geom. szabad- kézirajz							Hadba- vonult
16	<i>Mikus László,</i> r. tanár	törté- nelem, földrajz	33	7	történe- lem	III—VIII.	3	18	A művelő- déstört. szertár őre
17	<i>Nendtwich Jakab,</i> r. tanár	torna, vívás	26	26	testgya- korlás	I—VIII.	2	16	A tornaszertár őre
18	<i>Nikolics Ignác,</i> c. igazgató	latin, görög	32	32	magyar latin görög	IV. IV. VI. VII.	4 6 5 5	20	A IV. oszt. főnöke
19	<i>Pálla Jenő,</i> r. tanár	r. geom. szabad- kézi rajz	12	1	gp. rajz r. geom. számтан	V—VIII. I. III. II. III.	8 3 2 4 3	20	A rajz- szertár őre
20	<i>Dr. Szörényi József,</i> r. tanár	magyar, német, latin	27	10	német gp. irod.	III. IV. V. VI. VII. V.	4 3 3 3 3 3	19	A VI. oszt. főnöke

Sorszám	A tanár neve	Szak- tárgyai	Hány éve tanít?	Hány éve tanít ezen intézményben?	Mily tárgyakat tanított?	Mely osztályban?	Heti hány órában?	Összes heti óraszám?	Jegyzet
21	<i>Szuchy Endre,</i> r. tanár	latin, görög	27	27	latin gör- rajz gp. irod.	III. VI. VIII. V. VIII.	6 5 4	22	Az III. osztály főnöke, a Segélyző- Egyesület vezetője
22	<i>Vajda Károly,</i> F. J. N. nevelő-tanár	latin, törté- nelem	17	17					Hadba- vonult
23	<i>Zander László,</i> r. tanár	latin, német	9	6					Szolgálat- tételre be- osztva a II. ker. áll. fő- reáliskolába
24	<i>Dr. Zombory János,</i> r. tanár	magyar, latin	25	24					Szolgálat- tételre be- osztva a II. ker. áll. fő- reáliskolába

b) *Iskolaorvos és egészségtan tanár.*

Dr. Hollós Gábor.

c) *Hitoktatók.*

1. **Mihalovich Sándor** g. szert. rk. hitoktató. (VII., Rottenbiller- u. 5/b.)
2. **Reif Pál** ág. h. ev. hitoktató. (IX., Erkel-utca 19.)
3. **Gombos Ferenc** ref. hitoktató. (X., Villám-utca 27.)
4. **Józan Miklós** unit. esperes. (II., Zivatar-utca 8.)
5. **Nedelykovits Velimir** gör. kel. szerb főesperes. (I., Attila-körút 51.)
6. **Bogoevicu Ghenadie** gör. kel. román hittanár. (VII., Holló-u. 8.)
7. **Dr. Geyer Artur** izr. hitoktató. Tanították a vallástant heti 2—2 órában.

d) *A tanárok irodalmi működése.*

1. **Csudáky Bertalan** három művelődéstörténeti és etnografiai előadást tartott az *Uránia* színházban színes, vetített képekkel és zeneszámokkal illusztrálva: *Kaukázus*, a *Farsang* és *Ukrajna* címmel.

2. **Dr. Bartha József**: *Retorika* a középiskolák számára. 4. kiadás. Budapest, a Szent-István-Társulat kiadása. *Tompa Mihály emlékezete*. Felolvasás a költő születésének századik évfordulóján a Szent-István-Akadémiában. — *A Zrinyiász költője*. A költő születésének háromszázados évfordulóján. Magy. Középiskola, 1918. 3. sz. — Irodalom-történeti, esztétikai és nyelvészeti cikkek, bírálatok és ismertetések különféle folyóiratokban és hírlapokban.

3. **Besskó Jenő**, mint az «Erzsébet Népakadémia» előadó tagja

vetített képekkel kísért felolvasássorozatot tartott, 1917-ben «A csillagos égről», 1918-ban «Nagy fizikusok élete és működése» címmel a csillagászat, illetve a fizika története köréből.

4. **Dr. Kozák Lajos**: Kath. gyakorló gimnázium és gyakorló nevelőintézet (Magy. Középiskola. 1918. 5. sz.). Beszéd, őfelsége Zita királyné legmagasabb névünnepén (1918. május 9-én). A m. kir. Ferenc József-nevelőintézet alapításának története. (A m. kir. Ferenc József-nevelőintézet 1917—18. értesítőjében.)

2. A könyvtárak és szertárak vagyoni kimutatása.

A könyvtárak és szertárak megnevezése	Darab v. kötet		Érték	
	vétel	ajándék	K	f
a) <i>A tanári könyvtár.</i>				
Álladék az 1918. év végén	11316	—	37131	54
b) <i>Ifjúsági könyvtár.</i>				
Álladék az 1918. év végén	2755	81	7934	58
c) <i>Művelődéstörténeti szertár.</i>				
Álladék az 1918. év végén	573	4	2719	54
d) <i>Természetrajzi és vegytani szertár.</i>				
Álladék az 1918. év végén	3633	2480	12639	81
e) <i>Földrajzi szertár.</i>				
Álladék az 1918. év végén	370	36	2705	—
f) <i>Pénz- és éremgyűjtemény.</i>				
Álladék az 1918. év végén	—	196	111	—
g) <i>Fizikai szertár.</i>				
Álladék az 1918. év végén	1027	289	31262	98
h) <i>Tornaszertár.</i>				
Álladék az 1918. év végén	292	—	3441	18
i) <i>Rajzszertár.</i>				
Álladék az 1918. év végén	696	—	1861	90

3. Segélyezési ügy.

a) Ösztöndíjas tanulók.

Atzél Nándor, VII. o. t., Plattschläger öszt.	300 K
Bihar Tibor, VIII. o. t., gróf erdődi Pálffy öszt.	700 «
Firon Jenő, VI. o. t., Plattschläger öszt.	300 «
Fülöp István, VII. o. t., Plattschläger öszt.	300 «
5 Kajdi Ferenc, VIII. o. t., Plattschläger öszt.	300 «
Kultsár István, VIII. o. t., Sebastiani öszt.	100 «
Privári László, II. o. t., br. Szentkereszty alapítv.	120 «
Schedel Andor, V. o. t., Pokorny E.-féle alapítv.	240 «
Strache Antal, VII. o. t., Plattschläger öszt.	300 «
10 Teslery László, III. o. t., budai Mária Terézia öszt.	240 «
Varga Lajos, VIII. o. t., Sebastiani öszt.	100 «
Velösy Béla, VIII. o. t., Egyes. Föv. Tak.-p. öszt.	250 «
Összesen	3250 K

b) Segélyző-Egyesület.

Tisztikar: Vezető tanár: Szuchy Endre; elnök: Bárczay Gyula F. J. N., utóbb Spilka László F. J. N.; titkár: Beliczey Miklós F. J. N., utóbb Uy Károly F. J. N.; pénztáros: Heinrich Antal F. J. N.; főkönyvtáros: Fülöp István VII. o. t.; alkönyvtáros: Rom Pál VI. o. t.; kisegítőkönyvtáros: Radics Tibor VI. o. t.; ellenőr: Balázsovich László F. J. N.; jegyző: Szemző István F. J. N.

Bevétel:

Pártoló- és rendes tagsági díjakból	856.— K
Ifjúsági gyűjtésből	1550.76 «
Járadékkötvénykamat	1347.— «
Alapítói díj	550.— «
Egyesült Bpest Fővárosi Takarékpénztártól	60.— «
Összesen	4363.76 K

Kiadás:

Iskolai könyvek beszerzése és bekötése	2664.58 K
Tandijra és segélyezésre	1095.38 «
Hadikölcsönre	573.60 «
Egyéb kiadás	30.20 «
Összesen	4363.76 K

Az egyesület ez évben 325 tanulót 2597 tankönyvvel segélyezett.

Az egyesület vagyona:

1. 230 drb járadékkötvény á 100.— K	23000.— K
2. Egy « « á 50.— K	50.— «
3. Egyesült Bpest Föv. Tpenztárnál	200.— «
Összesen	23250.— K

Az egyesület alapító tagjai lettek 50 K-val: br. Perényi Bertalan, Lederer György, Hellebranth Tibor, Kallina Andor, Végh Miklós, Vépi Vogronics Imre és Uy Károly; 40 K-val: Spilka László, Heinrich Antal, Lebach István, Podhradszky Olivér és Beliczey Miklós F. J. N.

A gyűjtés terén az egyesület történetében eddig egyedül álló tevékenységet fejtett ki Bihar Tibor F. J. N. 400— K-val gyarapítván az egyesület vagyonát. Ezen buzgóság és odaadó munkásságáért az egyesület háláját és köszönetét fejezi ki.

Azonkívül Lebach István 100 K, Bárczay Gyula 74 K, Madaras József 52 K, Vépy Vogronics Imre 42 K, Jármy Elemér 35 K, őrgrof Csáky Pallavicini Alfonz 42 K, Vojnich István 42 K, Koszte Zeno 34 K, gr. Zichy Dezső 34 K, Schüller István 30 K, Schmidt Ervin 30 K, Balázsovich Ernő 30 K, Kintzig János 30 K, br. Tornay György 77 K, Neumann István 40 K, Bécsy Bertalan 25 K, Ulmann Ferenc 25 K Fodor Miklós 27 K-val gyarapították az egyesület vagyonát.

Enyedy István tüzérfőhadnagy és Végh Miklós volt intézeti növendékeknek a könyvtárnak nagylelkűen adományozott könyvekért háláját és elismerését fejezi ki az egyesület.

Az egyesület minden jótevőjének, de különösen Bárczay Gyula az egyesület volt elnökének, az egyesület felvirágzása érdekében tanúsított önzetlen tevékenységeért a legnagyobb elismeréssel adózik. Az ő lelkes munkásságának tulajdonítható elsősorban az egyesületnek oly arányú föllendülése, hogy iskolai könyvekkel való ellátáson kívül még majdnem 1100 K segélyt oszthatott ki a szegény tanulóknak. Ebben a nemeslelkűségre valló tevékenységben jelentékeny részt vettek ki a F. J. N. növendékei. Az egyesület a VII. hadikölcsönre 6 drb 100 K-ás kötvényt jegyzett. *Szuchy Endre.*

c) Az intézethez kötött alapítványok:

Sorszám	A z a l a p í t v á n y				Megjegyzés
	neve	átlaga	kamata	kezelője	
1	gr. Pejacsevich János sirgondozási alapítvány	4000 K	160 K	Az igazgató	
2	Sebastiani József-féle jutalomdíj-alapítvány	5000 «	200 «	«	
3	Sebastiani-Gervay-féle jutalomdíj-alapítvány	400 «	16 «	«	
4	dr. Pokorny Emánuel jutalomdíj-alapítvány	4000 «	240 «	Eszt. kápt.	
5	br. Szentkereszty Zsigmond-féle jutalomdíj-alapítvány	2000 «	120 «	Az igazgató	
6	br. Erődi Béla-féle jutalomdíj-alapítvány	1000 «	60 «	«	Jövő tanévtől
7	gr. Pejacsevich J.-féle jutalomdíj-alapítvány	10000 «	600 «	«	«
8	Hospotzky Alajos-féle ösztöndíj-alapítvány	5000 «	300 «	«	«

III.

SZELLEMI ÁLLAPOT.

1. Nevelés.

A tanári kar vállvetett törekvése oda irányult, hogy a főgimnázium növendékei között komoly és szigorú fegyelmet tartsanak fenn s azt a jó rend és eredményes működés érdekében az intézet jellemző vonásává tegyék. Örömmel jelenthetjük, hogy ezen törekvésünket minden tekintetben kielégítő siker koronázta.

Az ifjúság vallás erkölcsi nevelése is éber figyelemben és kiváló gondozásban részesült. A róm. kath. tanulók vasárnap és ünnepeken az intézet kápolnájában szentbeszédet és szentmisét hallgattak s a rendre felváltva örökös tanárokon kívül a példaadás érdekében maga az igazgató is kötelességének tartotta, hogy minden vasárnap és ünnepnap jelen legyen az ájtatosságon. Az ifjúság az év folyamán négy ízben járult közösen a szentségekhez. Ezenkívül erősen igyekeztünk növendékeinkben az önálló, egyéni lelkületből fakadó vallásosságot megermenteni és ez — hála a jó Isten kegyelmének és iskolánk jó közszellemének — sikerült is. Vasárnaponként szép csoportokban, — kicsinyek nagyok egyaránt — saját szívük sugallatára járultak a szentségekhez. A szent gyakorlatok március 21—23-án voltak, amikor az ifjúság öt ízben hallgatta *P. Mezey László S. J.* lelkes beszédeit.

Ifjúsági *Mária-kongregációink* ez évben két részben tartották hetenkinti gyűléseiket. A szent Imre kongregáció prefektusa *Velösy Béla VIII.* oszt. tanulója; a szent Szaniszló kongregáció prefektusa *Pacséry Ágoston IV.* oszt. tanulója volt. 1918. márciusában két alkalommal színelőadást rendeztek a kongreganisták. Előadásra került *Radányi Kálmán dr.* «Mind hősök ők» című ifjúsági darabja.

Más vallású növendékeinket saját lelkészeik hivatásszerű buzgósággal részesítették a vallástanításban. Az illető előjárók részéről nem emeltetett az igazgatóságnál panasz sem szorgalom, sem erkölcsi magaviselet tekintetében.

2. Oktatás.

A) Rendes tantárgyak.

α) Bevégzett tananyag.

A rendes tantárgyak körében bevégzett tananyag az Utasítások által előírt tananyag volt.

β) *Az V—VIII. osztályban feladott magyar és a VII. és VIII. osztályban feladott német nyelvi dolgozatok.*

MAGYAR NYELV.

V. osztály.

1. A kis pele története (Jókai után). 2. Egy életkép (személyes tapasztalat után). 3. Szondi halála (Tinódi és a történetírás nyomán). 4. Nagy Lajos látogatása Rozgonyinál (a daliás időkől). 5. Zrinyi, a költő halála. 6. Hazánk állapota a szabadságharc elején (Kossuth beszéde után).

VI. osztály.

1. Milyen érzéssel és gondolatokkal kezdjük a negyedik háborús tanévet? 2. A magyar harci erények példái a *Zrinyiászban*. 3. Edward király bűne és bűnhődése. «*A walesi bárdok*» c. balladában. 4. A két szomszédvár szerkezete és jellemei. 5. Petőfi Sándor leíró művészete a «*Kiskúnység*» c. költeményben. 6. «Égve honért, bizton nézzen előre szemünk.» (Szónoklat.) 7. Az óda sajátosságai a «*Széchenyi emlékezete*» c. költemény alapján. 8. A tragikus küzdelem főbb mozzanatai a *Coriolanus*-ban.

VII. osztály.

1. A pogány magyar lelki világa. 2. A végvári élet Balassi költeményei nyomán. 3. Zrinyi nézetei a nemzeti hadseregről. 4. A faji büszkeség és a németgyűlölet a kuruc költészetben. 5. Búcsú katonatársunktól. 6. Gvadányi és Gaal *Peleskei nótáriusa*. 7. A vallásosság, a hazafiság és életbölcsesség Berzsenyi költészetében. 8. Katona korfestő és jellemalkotó művészete a *Bánk-bán*-ban.

VIII. osztály.

1. A *Csalódások* komikus jellemei. 2. A *Zalán futása* csodás elemei. 3. Az *Abafi* női jellemei. 4. A népszinmű fejlődése. 5. A nő szerepe *Az ember tragédiájá*-ban.

VII. osztály.

1. Die Ermordung Wallensteins. (Diktat.) — 2. Gudrun. Charakteristik. — 3. Lohengrin. (Reproduction.) — 4. Inhalt der Einleitung zum ersten Gesang in Goethes Hermann u. Dorothea. — 5. Hermann. Übersetzung. — 6. Würdigung der Freundschaftsode. (An Giseke.) «An Giseke» von Klopstock. — 7. Die drei Ringe. Inhaltsangabe. — 8. Die Charaktere in Lessings Minna v. Barnhelm.

VIII. osztály.

1. Aus dem Leiden des jungen Werther. (Diktat.) — 2. Der Handschuh. (Inhaltsangabe.) — 3. Wallensteins Lager. (Übersetzung.) — 4. Das Lied von der Glocke. (Gedankengang des Gedichtes.) — 5. Tells Familie. (Übersetzung.) — 6. Lenau als Dichter.

γ) A májusi érettségi vizsgálatok tételei.

1918. május 15.

Magyar nyelv: A hun világ rajza Arany «Buda halála»-ban.

Dolgozott 30 tanuló. Ebből jeles 9, jó 13, elégséges 7, elégtelen 1.

Május 16.

Latin nyelv: Qu. Horatii Flacci Epist. II. 2. 41-től.

Dolgozott 32 tanuló. Ebből jeles 11, jó 19, elégséges 2.

Május 17.

Algebrai tétel: Egy vonat percenkint 720 méter sebességgel halad. Hány perc múlva apad a sebesség $93\frac{3}{4}$ méternyire, ha a mozdonyvezető oly módon fékezi a gőzerőt, hogy a vonat minden percben 40%-kal kisebb utat tesz meg, mint az azelőtt való percben?

Geometriai tétel: Temesvár földrajzi szélessége $45^{\circ} 45' 36''$ és hosszúsága $21^{\circ} 15' 18''$. Berlin földrajzi szélessége $52^{\circ} 30' 30''$ és hosszúsága $12^{\circ} 23' 17''$. Mennyi idő alatt ér egy Zeppelin léghajó Temesvárról Berlinbe, ha a léghajó átlag 1000 m magasban és $18\frac{5}{9}$ sebességgel halad?

Dolgozott 30 tanuló. Ebből jeles 6, jó 9, elégséges 12, elégtelen 3.

B) Renkivüli tantárgyak.

α) Egyházi ének. Az egyházi énektanításban az I—II. és III—IV. osztály összevonva heti két órában részesült. *Izsépy Béla* tanár végezte az egyházi énekek betanítását az «Ájtatossági gyakorlatok» című imádságos- és énekeskönyvből. Ezen énekek begyakorlása közben megismertedtek a helyesenéklés főbb szabályaival. Ezek begyakor-

lására használták a Sztojanovits Jenő által szerkesztett Apolló hangjegyfűzetet.

β) *Szabadkézi rajz*. A szabadkézi rajztanfolyamon részt vett 78 növendék.

γ) *Gyorsírás*. Zander László előadta a Nagy Sándor-féle gyorsírást 26 kezdőnek és a Gabelsberger-Markovits-féle gyorsírást 5 haladónak heti 1—1 órában.

3. Vörösmarty-Önképzőkör.

A Vörösmarty-Önképzőkör dr. Bartha József tanár vezetése mellett 1917. évi szept. 21-én alakult meg 73 rendes és 65 szavaló taggal és 1918. június hó 2-án záródott be.

Ifjúsági elnök lett: br. Perényi Bertalan VIII. o. t.; titkár: márc. 8-ig Kultsár István VIII. o. t., márc. 8-tól Séthi Imre VIII. o. t.; főjegyző: Telkes László VII. o. t.; aljegyző: Puskás Károly VII. o. t.; pénztáros: márc. 8-ig Bihar Tibor VIII. o. t., márc. 8-tól Viczenty Sebestyén VIII. o. t.; ellenőr: Kajdi Ferenc VIII. o. t.; főkönyvtáros: márc. 8-ig Bárczay Gyula VIII. o. t.; márc. 8-tól Csorba Béla VIII. o. t.; első alkönyvtáros: Winkler Béla VII. o. t., második alkönyvtáros: Csizmadia Sándor VI. o. t., harmadik alkönyvtáros: Strache Gábor V. o. t.

Az ülések száma 19 volt, melyek közül: 1 alakuló közgyűlés, 14 rendes heti ülés, 1 bírálóbizottsági ülés, 2 szavalóverseny és 1 diszülés. A kör diszülését 1917 október 6-án tartotta Tompa Mihály születésének 100-ik évfordulójának megünneplésére s egyszersmind az aradi vértanúk emlékezetére.

Nyilvános jellegű ünnepségek voltak: Vörösmarty Mihály emlékére 1917. december 9-én, március 15-ének megünneplésére 1918 március 17-én s végül 1918 június hó 2-án évváró ünnepség.

A beadott művek száma 51; 11 értekezés, 3 műfordítás, 17 költemény, 10 novella, 1 kisebb színmű, 2 zenemű és 7 festmény volt. Díjat 5, kitüntetést 14, dicséretet 21 nyert, egyszerű elfogadással 11, tudomásul vétellel 4, elvetéssel 1, bírálat nélküli felolvasással 5 mű nyert elintézést.

A kör tagjai 58 költeményt szavaltak, e szavalatok közül 7 díjat nyert, 9-et ünnepségen adtak elő, 16-ot kitüntetéssel, 10-et dicsérettel, 11-et egyszerűen fogadtak el, 2-től tudomásul vettek és 1-et elvetettek; bírálat nélkül szavaltak 2 költeményt. Az elmondott beszédek száma 6.

A tagok tevékenységének serkentésére több pályadíj szolgált, amelyek egyikét irodalomtörténeti értekezésre dr. Kozák Lajos tanár tűzte ki.

A novella-pályázaton a 20 K-ás díjat Hellebranth Tibor VIII. o. t. nyerte, «A legszebbet a legszebben» című novellájával.

A műfordítás pályázaton a 20 K-ás díjat *Kozák Károly* VIII. o. t. nyerte Horatius: «Sestiushoz» és «Melpomene» című ódáinak fordításával.

A költemény pályázaton a 20 K-ás díjat: *Vicenty Sebestyén* VIII. o. t. nyerte a «Költő vágya» című költeményével.

A dr. *Kozák Lajostól* hirdetett irodalomtörténeti pályázaton a 20 K-ás díjat *Sibelka Arthur* VII. o. t. nyerte. A föladott tétel: «Nemzeti harcaink emlékei a lirában».

A történelmi értekezés pályázaton a 20 K-ás díjat *Pogonyi Nándor* VII. o. t. nyerte. A föladott tétel: «A parasztság sorsa a török uralom idején».

A szavalóversenyek győztesei: a karácsonyi szavalóversenyen *Móczár Béla* VI. o. t. Kiss József: «Gedóvár asszonya» című költeményével a 20 K-ás I. díjat, *Telkes László* VII. o. t. Petőfi Sándor: «Szeptember végén» című költeményével a 10 K-ás II. díjat, *Strache Gábor* V. o. t. Gyóni Géza: «Rab magyar imája» című költeményével a III. (dizsmű) díjat nyerte. A husvétii szavalóversenyen: *Telkes László* VII. o. t. Shakespeare: «Julius Caesar»-jából Antonius beszédének előadásával a 20 K-ás I. díjat, *Strache Gábor* V. o. t. Kiss József «Jehova» VIII. és IX. részének szavalásával a 10 K-ás II. díjat, *Matits Lajos* VI. o. t. Arany János: «A honvéd özvegye» című költeményének és *Móczár Béla* VI. o. t. Jelenyák József «Huszárok vágódása» című költeményének szavalásával a III. (dizsmű) díjat nyerte.

Ügybuzgó munkásságukért *Baitrok László* VIII. o. t., *Hellebranth Tibor* VIII. o. t., *Lederer György* VIII. o. t., *Vicenty Sebestyén* VIII. o. t., *Sibelka Arthur* VII. o. t., *Telkes László* VII. o. t. 10–10 K és *Séthi Imre* VIII. o. t. 20 K jutalomban részesültek.

A kör vagyona az évi kiadások leszámításával 390 K 18 fillér.

4. Fontosabb mozzanatok az év történetéből.

A tanévet megnyitó Veni Sancte szept. 7-én volt.

Öfelségeik születés- és névünnepét, továbbá a többi hazafias emlékü napokat a szokásos módon ez évben is megünnepeltük.

A tankerület kir. főigazgatója október 23-án és november 15-én végezte intézetünkben hivatalos látogatását.

A tanév folyamán vált meg intézetünktől dr. Vári Rezső és dr. Horváth Kálmán tanártársunk.

Tanítványaink közül elhunyt Szentgyörgyi Ernő II. oszt. tanuló. Április 27-én néhai Pejacevich grófnak, az intézet jötevőjének emlékére szentmisét hallgatott az ifjúság.

Június 15-én volt az ünnepélyes Te Deum.

5. Kirándulások.

A IV. oszt. tanulói egyizben félnapi kirándulást tettek a Sváb-hegyre Nikolics Ignác osztályfőnök vezetésével, május 31-én pedig ugyanezen osztály tanulói Jandik József hittanár és Nikolics Ignác osztályfőnökök vezetésével egésznapos kirándulást Esztergomban. Kirándulásaink csak rövidebb időre szorítkoztak.

6. Beiratások.

A lefolyt 1917—1918. iskolai évre a *beirások* május végén, továbbá szeptember 4—6. napjain voltak. A fölvetett tanulók számáról és osztályonként való megoszlásáról stb. értesítőnkben a Statisztikai táblázatok adnak tájékozást.

7. Vizsgálatok.

a) Az 1900. évfolyambeli katonai szolgálatra alkalmasnak talált VIII. oszt. tanulók, 16-an, a 7/1918. eln. sz. V. K. M. szükségrendelet alapján febr. 1.—márc. 7-ig rendezett előkészítő tanfolyam elvégzése után érettségi vizsgálatot tettek. (Márc. 8.)

b) Az 1899. évfolyamú, a katonai hatóságtól szabadságolt katonai szolgálatot teljesítő tanulók, 17-en, fenti rendelet alapján április hóban rendezett előkészítő tanfolyam elvégzése után tettek érettségi vizsgálatot. (Április 26.)

c) Az 1899. évfolyambeli katonai szolgálatra alkalmasnak talált VIII. o. tanulók, 3-an, a 4280/918. eln. sz. V. K. M. szükségrendelet alapján május hó 27-én tettek érettségi vizsgálatot.

d) A rendes érettségek írásbeli része május 15—17. napjain volt, a szóbeli vizsgálatokat pedig június 1—4-én tartottuk meg dr. Erődi-Harrach Béla udv. tanácsos, tanker. kir főigazgató úr elnöklése alatt.

e) Az I—VII. osztályú tanulókkal a V. K. M. m. 43038/1918. sz. rendelete értelmében a tanévvégi osztályvizsgálatok helyett folyó évi június 8—15-ig befejező összefoglalásokat tartottunk.

8. A tanulók osztályozása.

A római katolikus tanulók vallását nem jelezzük; g. kath. = görög katolikus vallású; g. kel. = görög keleti vallású; ág. ev. = ágostai hitvallású evangélikus; ref. = református; unit. = unitárius hitvallású; izr. = izraelita vallású; tm. = tandíjmentes; ftm. = fél-tandíjmentes; öszt. = ösztöndíjas; ism. = ismétlő; br. = báró; gr. = gróf; F. J. N. = a Ferenc József-Nevelőintézet növendéke.

Az előmenetelnél:

1 = jeles; 2 = jó; 3 = elégséges; 4 = elégtelen.

A magaviseletnél:

1 = jó; 2 = szabályszerű; 3 = kevésbé szabályszerű; 4 = rossz.

I. osztály. Osztályfőnök: KNUBELS REZSŐ.*Általában jeles előmenetelűek:* Dóra Sándor, Reisz György ref.*Általában jó előmenetelűek:* Barna Ferenc izr., Coste Zeno F. J. N., g. kel., Gál László, Hencz László F. J. N., Killmeyer Lajos, Magyar István tm., Ottlik Tihamér, br. Schilling Frigyes F. J. N., Szabó László ref. tm.*Elégséges előmenetelűek:* Ackermann Ernő ism., Acsády Pál ref., Ascher Károly ref., Balázs József, Bydeskuty Zsigmond, Dárday Gábor F. J. N., Deutsch László izr., Farkas Ábris F. J. N., ref., Gundelfingen József, Holenia Rudolf, Jahl Rezső, Kender János, Keresztes István F. J. N., Kostyál Zsigmond ág. ev., Kuzma Imre, Lelbach Gyula F. J. N., ág. ev., Ludányi-Bay Béla ref., Marich Lajos F. J. N., Marich Viktor F. J. N., Németh László ism., Palluch Ferenc ism., Papanek József, Syposs Miklós F. J. N., ref., Sztareczky István g. kath., Tauschek Endre, Ullrich Jenő, Veress Sándor ref., Vermes Ubul F. J. N., ref.*Egy tárgyból elégtelen előmenetellel javító vizsgálatra bocsáttatnak:* Biró Róbert ism., gr. Csáky Sándor F. J. N., Szoyka Imre ág. ev.*Két tárgyból elégtelen előmenetellel javító vizsgálati engedélyért folyamodhatnak:* Biró Vilmos ism., Capek Tibor ág. ev., Gagics Sándor ism., g. kel., Gömbös József, Radich Elemér, Széll Emil ism., Sziván János.*Az osztályt ismételni tartoznak:* Cservinka Tibor, Gorzó Ferenc g. kath., Mágócsi Jenő, Papp Kázmér, Rudolf József.*Vizsgálattal maradt:* Hermann Gyula, Horváth Jenő ism.*Kilépett:* Jármy Elemér F. J. N., Kis Béla, Krause Lajos.

Rendes tanuló: 59.

II. osztály. Osztályfőnök: DR. ALLERAM GYULA.*Általában jeles előmenetelűek:* Esser Károly tm., Palotai Vilmos ref.*Általában jó előmenetelűek:* Benisch Zoltán tm., Dudás Pál ref., Elek György izr., Hank Jenő ág. ev., ftm., Kreutzer József, Moizer Ferenc, Neumann István izr., Rigó László tm., Ruttner István tm., Schmitt Zoltán tm., Spiegel József izr., tm., Szoyka Sándor ág. ev., Tóth László tm., Véesev Szilárd ref.

Magántanuló: Latinovics Oszkár.

Elégséges előmenetelűek: Acsády György ref., br. Atzél Ede F. J. N., Bodon Sándor ref., Dárday Dezső F. J. N., Harsányi Jenő, Hartner Miklós, Józán György unit., tm., Kisszéli András, Kövér Ferenc, Körössy Sándor g. kath., Makk József. Marno János, Mészáros Béla F. J. N., ref., Noszlopy Kálmán, Piller Artúr, Privári László, Schauschek János, Szóts László ref., tm., Udránszky László, Ujházy László F. J. N., ref., Varjas Géza, Wettendorfer Sándor izr., Zách Emil, Zelenka Ferenc.

Magántanuló: gr. Nyáry János.

Egy tantárgyból elégtelen előmenetellel javító vizsgálatra bocsátottnak: Balatoni Etele, Dobozy István, F. J. N., ref., Fászt Ferenc, Fekete Géza, Keve László F. J. N., Kis János, Nisnyánszky Sándor.

Két tantárgyból elégtelen előmenetellel javító vizsgálati engedélyért folyamodhatnak: Stoffer Sándor, Trettina Miklós.

Az osztályt ismételni tartozik: Gözsy Géza.

Kimaradt: Rusz Béla ág. ev., 1918. VI. 8.

Meghalt: Szentgyörgyi Ernő ref. 1918. V. 18.

Rendes tanuló: 52. Magántanuló 2.

III. osztály. Osztályfőnök: SZUCHY ENDRE.

Általában jeles előmenetelűek: Ajtai Kovách Barnabás, Andor László tm., Bözöky Endre, Buday Kálmán tm., Rózsa Mihály tm., Zádor Aladár tm., izr.

Magántanuló: Halász Móric ref.

Általában jó előmenetelűek: Corzan-Avendano Gábor, Elek György ref. tm. Farkas Géza ref., Fiala Géza F. J. N., Hammerl Rezső, Hammerl Sándor tm., Jurenák Sándor F. J. N., ág. ev., Kormos Jenő izr., tm., Korzenszky Antal tm., Kovács József, Kozma József izr., Lengyel Sándor F. J. N., ref., Lénárd Ernő ftm., Marno Béla, Palkovics Ede F. J. N., Pap Henrik, ág. ev. tm., Phillipp László ág. ev., Rosenzweig Imre izr., Szabó Sándor tm., Vizer Tibor.

Magántanulók: Hállay Tivadar, Szabó Márton ref., ftm.*

Elégséges előmenetelűek: Ahsbahs Frigyes lov., F. J. N., Benedek György ref., Berger János F. J. N., Csengery László g. kath. Gyulai Loránt, Hayde Béla, ág. ev., Hettyey István ref., Horváth-Tholdy István gr. F. J. N., Keindl Ferenc, Kerkápoly László F. J. N., Kovács Balázs ref. ftm., Kuhn István, Marton István, ág. ev., Olbert Antal tm., Pálovics Endre ág. ev., Persa András, Popescu György g. kel., F. J. N., Pradl János, Puchner Endre br., Purgly Lajos ág. ev., F. J. N., Puschmann József, Pünkösti Pál ref., ftm, Regele János,

* Magántanulóvá lett 1918. febr. 4-én.

Schatz Ernő, Schnetzer Tamás, Szmecana Frigyes tm., Szarka József ág. ev., Szántó József izr., Szántó Ottó izr. ftm., Tessely Nándor, Zalay Dénes F. J. N.

Magántanulók: Csink Gyula, Zsiga István.

Egy tárgyból elégtelen előmenetellel javító vizsgálatra bocsáttatnak: Horváth József, Kevé Gábor, F. J. N., Manojlovics Lázár g. kel., F. J. N., Mészáros Károly.

Rendes tanuló: 62. Magántanuló: 5.

IV. Osztály. Osztályfőnök: NIKOLICS IGNÁC.

Általában jeles előmenetelűek: Hank Alajos ág. h. ev. tm., Illés Péter F. J. N., g. kath., Szodoray Lajos ref., Teslery László tm., öszt., gr. Zichy Dezső F. J. N.

Általában jó előmenetelűek: Allender Félix F. J. N., ref., Donáth György tm., Feledi Béla ftm., Flamm Sándor izr., Galotti Ferenc F. J. N., ref., Halada Ferenc ftm., Kilényi István izr., ftm., Kiss Lajos ref., Kiszely Bertalan ág. h. ev., tm., Kovács Károly tm., Mendelényi Miklós ref., ftm., Mezey Andor ism., tm., Mispál Ferenc ág. h. ev., ftm. Répássy László g. kath., Ring Oszkár izr., tm., Spiegel Ferenc izr., ftm., Szabó Gábor.

Magántanuló: Bibó György, F. J. N., ref.*

Elégséges előmenetelűek: Bálinth József tm., Bárdos Géza izr., Farkas Gyula ág. h. ev., Gáldony Béla, Illyés Endre F. J. N., ref., Jencs Elemér ág. h. ev., Kocsis Jenő, Kunst Gyula, Marinich Győző, Pacséri Ágoston, Pap Mihály ág. h. ev., Papanek Ernő, Renschler Rezső ág. h. ev., Schmidhofer Ferenc, Soós Imre ref., Taschner Antal F. J. N., Tornallyay Bertalan F. J. N., ref., Végh Kálmán.

Egy tantárgyból elégtelen előmenetellel javító vizsgálatra bocsáttatnak: Bencze József ism., Iván Endre gkath., Krölling Ottó, Neszinger Sándor, Wyhnalek Ottokár.

Magántanuló: Klimsa Artur.*

Két tantárgyból elégtelen előmenetellel javító vizsgálati engedélyért folyamodhatik: Szalóki Lajos.

Az osztályt ismételni tartoznak: Schmidt Ervin F. J. N., Wimner Ervin, Wittinghoff Ernő.

Rendes tanuló: 49. Magántanuló 2.

V. osztály. Osztályfőnök: DR. BARTHA JÓZSEF.

Általában jeles előmenetelűek: Kiss Ernő tm., Markovinovič Miklós F. J. N., Vojnits István F. J. N.

Magántanuló: Rosenzweig Pál izr.

* Az év elején rendes tanuló volt.

Általában jó előmenetelűek: Bárczay István F. J. N., ref., ögr. Csáky-Pallavicini Alfonz F. J. N., Dénes Károly tm., Gaál Elemér ág. ev. tm., Harmatzy-Simon Béla F. J. N., ref., Kompast Miksa tm., Kovács Ákos ref., tm., Persa László tm., Strache Gábor tm., Szóts Gyula ref., tm., Ullmann Ferenc F. J. N., Vig Béla F. J. N.

Elégséges előmenetelűek: Balázs Sándor, Bekker Károly, Bozóky Dénes tm., Dobl Géza, Dobó László tm., Ebner Dezső, Fiedler József, Fodor Miklós, Heckl Jenő, Kajdi Imre ref. Kintzig János F. J. N., Könyves Kálmán ref., Madaras József F. J. N., ref., Majthényi László F. J. N., Nadányi Gábor F. J. N., ref., Orphanides Iván ág. ev., Paréj László ftm., Pálovics István ág. ev., Pöschl Imre, Radulescu György, Schedel Andor tm., Schiffer István F. J. N., Szterszky Zoltán, br. Toronyay György izr., Vecseklőy József, Weisz Béla izr.

Magántanuló: br. Thoroczky László F. J. N., IV—V. o.

Egy tárgyból elégtelen előmenetellel javító vizsgálatra bocsáttanak: Filó Imre, Horváth István, Schüller László F. J. N., Szabó Sándor.

Magántanuló: Krasznopolszky Nándor.

Két tárgyból elégtelen előmenetellel javító vizsgálati engedélyért folyamodhatnak: Heidecker Béla, Varjas László.

Osztályisméltésre utasítatik: Jeszenky Ferenc.

Rendes tanuló: 48. Magántanuló: 3.

VI. osztály. Osztályfőnök: DR. SZÖRÉNYI JÓZSEF.

Általában jeles előmenetelűek: Csizmadia Sándor ág. ev. tm., Matics Lajos tm., Rom Pál tm.

Általában jó előmenetelűek: Béki József tm., Béki Pál tm., Csudáky Andor tm., Donhoffer Szilárd, Firon Jenő tm., Gaál István ág. ev. ftm. Hanskarl Sándor, Janovics Leó Miklós ev. ref. ftm., Krompaszky Jenő, Schiffer Ágost tm., Schreiber Edvin ág. ev., Schreiber Miklós F. J. N., Taxner Károly tm., Vajda Ferenc tm. F. J. N.

Magántanuló: Hajdú László izr.

Elégséges előmenetelűek: Antalffy Gábor, Balázsovich Ernő F. J. N., Bíró Tibor, Brcic Antal, Erdősi Géza izr., Falk Miksa, Fehér Ferenc, Feledi Kálmán ftm. Ghillányi András, Iván László, Kemény István, Klingenberg József, Mispál Lajos ág. ev., Móczár Béla, Müller László, Müllner László, Nyigri Imre, Paeséri Lajos tm., Pásztor Béla ev. ref. tm., Posch László, Rühlein Kamil, Surányi Tibor, Sztareczky Attila, Szemző István F. J. N., Szterszky Iván, Tarnay Zoltán tm., Török József ev. ref., Vépy-Vogronics Imre F. J. N., Vértesi-Weisz László.

Magántanuló: Füzik Árpád.

Egy tantárgyból elégtelen előmenetellel javítóvizsgálatra bocsáttatnak: Farkas István ev. ref., Fell Tibor, Gorzó Dénes, gr. Hadik Antal F. J. N., Kovács Ferenc, Papanek János, Radich Tibor.

Két tantárgyból elégtelen előmenetellel javítóvizsgálatra engedélyért folyamodhatnak: Abaffy Lajos, Horváth Gyula.

Az osztályt ismételni tartozik: Ernst Endre izr., Hodorovics Tibor.
Rendes tanuló: 57, magántanuló: 2.

VII. osztály. Osztályfőnök: DR. KOZÁK LAJOS.

Általában jeles előmenetelűek:

Általában jó előmenetelűek: Bécsy Bertalan F. J. N., Blaschek László F. J. N., Fülöp István ev. ref. tm., öszt., Kálvin Rezső tm., Oszvald Sándor ág. ev., Pogonyi Nándor ftm. Puskás Károly ev. ref. tm., Schimmerlik György izr., Sibelka Artur, Strache Antal tm., öszt., Winkler Béla F. J. N.

Elégséges előmenetelűek: Arányi Tibor, Atzél Nándor tm., öszt., Baittrok Miklós, Bleier Béla izr., Érczhegyi István tm., Hajnal István, Hállay József F. J. N., Hoffer Alfréd, Molnár Oszkár, Nehrebeczky Viktor g. kath., Nagy Imre ftm., Szabó Jenő tm., Szaplóczay József ftm., Telkes László, Wittinghoff Béla.

Magántanuló: Czekorics Ferenc F. J. N.* Schuld László, Uy Károly F. J. N.*

Egy tárgyból elégtelen előmenetellel javítóvizsgálatra bocsáttatnak: Román József, Wittchen István ág. ev.

Két tárgyból elégtelen előmenetellel javítóvizsgálati engedélyért folyamodhatnak: Csabay Béla F. J. N. ev. ref., Schramm Alfréd.

Magántanuló: Badó Ferenc ev. ref.

Az osztályt ismételni tartozik:

Kimaradt: Beliczey Miklós F. J. N. II. 4. Gyulay László II. 6., Nikodém Andor IV. 19., Pataky Bertalan IX. 10.

Rendes tanuló: 34, magántanuló: 4.

VIII. osztály. Osztályfőnök: BESSKÓ JENŐ.

Általában jeles előmenetelűek: Bárczay Gyula F. J. N., ref., Berg Ernő ftm., Bihar Tibor F. J. N., tm., öszt., Hellebranth Tibor ág. ev., Kajdi Ferenc ref., tm., öszt., Kultsár István tm., öszt., Steiner Károly ftm., Varga Lajos tm., öszt., Velösy Béla tm., öszt.

Általában jó előmenetelűek: Damić Károly F. J. N., Fászt Pál, Fery Tibor, Gulácsy Zoltán tm., Hernádi Pál F. J. N., ág. ev., Józán Dezső unit., ftm., Kozák Károly tm., Lederer György ág. ev., Nehrebeczky György g. kath., Pacséri Károly tm., br. Perényi Bertalan, Pöschl Gyula, Ruska István, Schuld László, Schüller Ferenc F. J. N., Sorbán Jenő F. J. N., g. kath., Sulyok Dénes ág. ev., Szathmáry-Illés

* Magántanuló lett.

Jenő tm., Vicenty Sebestyén, Wittchen Béla ág. ev., Zimányi János ág. ev., tm. *Magántanuló*: Végh Miklós ref.

Elégséges előmenetelűek: Baittrok László, Balázsovich László F. J. N., Bartha József tm., Beliczey János F. J. N., Csorba Béla ref., Fodor László ref., Frommer Ottó ftm., Gorka László, Heinrich Antal F. J. N., Hermann Ferenc izr., Höffler Jenő, Juhász Kálmán tm., Kallina Antal, Lakner László, Lebach István F. J. N., ág. ev., Nendtvich Győző, Podhrádszky Olivér F. J. N. ág. ev., Séthi Imre, Schrimpf Frigyes, Schüller István F. J. N., Spilka László F. J. N., gr. Wengerszky Imre F. J. N., Zobics Antal *Magántanulók*: Czekorics Ferenc, Hanthó György, Kappel Sándor ág. ev., Kubesch Kornél, Milbich József, Sebestyén Jenő, Sponer Márton ág. ev., Szabó Gábor ref., Szegő Kornél, Téglás Ernő ref.

Az osztályt ismételni tartozik: Schäfer Dávid izr. *magántanuló*.
Rendes tanuló 53, magántanuló 12.

Az érettségi vizsgálatok eredménye.

a) Az 1900. évfolyambeli katonai szolgálatra alkalmasnak talált VIII. oszt. tanulók, kik a 7/918. eln. sz. V. K. M. szükségrendelet alapján febr. 1.—márc. 12-ig rendezett előkészítő tanfolyam elvégzése után tettek érettségi vizsgálatot:

Jelesen érettek: Bárczay Gyula F. J. N., Bihar Tibor F. J. N., Kultsár István, Varga Lajos.

Jól érettek: Damić Károly F. J. N., Fászt Pál, Fery Tibor, Lakner László, Schrimpf Frigyes.

Érettek: Balázsovich László F. J. N., Hermann Ferenc, Lebach István F. J. N., Pacséri Károly, Podhrádszky Olivér F. J. N., Ruska István, Zobics Antal.

b) Az 1899. és korábbi évfolyamú, a katonai hatóságtól szabadságolt katonai szolgálatot teljesítő tanulók, kik fenti rendelet alapján április hóban rendezett előkészítő tanfolyam elvégzése után tettek érettségi vizsgálatot:

Jelesen érett: Sulyok Dénes.

Jól érettek: Hanthó György, Hernádi Pál, Kelemen György, Milbich József, Sorbán Jenő, Wittchen Béla.

Érettek: Beliczey János, Czekorics Ferenc, Kallina Andor, Nendtvich Győző, Piperkovits Andor, Sebestyén Jenő, Szabó Gábor, Szegő Kornél, Téglás Ernő.

Javitóvizsgálatra utasított: Kappel Sándor.

Természettanból javított: Kaiser Kálmán.

c) Az 1899. évfolyambeli katonai szolgálatra alkalmasnak talált VIII. oszt. nyilv. tanulók, kik a 4280/918. eln. sz. V. K. M. szükségrendelet alapján május havában tettek érettségi vizsgálatot:

Jól érettek: Józán Dezső, Schuld László.

Érett: gr. Wengerszky Imre F. J. N.

d) Június hóban teljes érettségi vizsgálatot tett tanulók közül:

Jelesen érettek: Berg Ernő, Hellebranth Tibor, Kajdi Ferenc, Lederer György, br. Perényi Bertalan, Steiner Károly, Velösy Béla, Vicenty Sebestyén, Zimányi János.

Jól érettek: Bartha József, Gulácsy Zoltán, Kozák Károly, Nehrebeczky György, Pöschl Gyula, Schüller Ferenc F. J. N., Schüller István F. J. N., Séthi Imre, Spilka László F. J. N., Szathmáry-Illés Jenő, Végh Miklós.

Érettek: Baittrok László, Csorba Béla, Fodor László, Frommer Ottó, Gorka László, Heinrich Antal F. J. N., Höffler Jenő, Juhász Kálmán, Kubesch Kornél, Sponer Márton.

IV.

A TANULÓK STATISZTIKÁJA.

1. A tanulók számának alakulása az iskolai év folyamán.

Felvételt	Nyilvános tanulók											Magántanulók				
	Az iskolaév folyamán								Az osztályvizsgálatról elmaradt	Június, ill. május hóban osztályvizsgálatot tett	Pótló vizsgálatot tehet	Összesen osztályvizsgálatot tett	Felvételt		Osztályvizsgálatot tett	
	magántanuló lett	önként kimaradt	tanács folytan távozott	kizárattott	betegség	baleset	öngyilkosság	következtében meghalt					fiú	leány	fiú	leány
													1	2	3	4
420	5	9	—	—	—	—	1	2	403	—	403	24	—	28*	—	

2. A felvett és a vizsgálatot tett tanulók száma osztályonként.

Osztály	Felvételt			Osztályvizsgálatot tett		
	nyilvános tanuló	magántanuló		nyilvános tanuló	magántanuló	
		fiú	leány		fiú	leány
1	2	3	4	5	6	7
I.	59	—	—	54	—	—
II.	52	2	—	50	2	—
III.	63	4	—	62	5	—
IV.	51	—	—	49	2	—
V.	49	2	—	48	3	—
VI.	57	2	—	57	2	—
VII.	36	2	—	30	2	—
VIII.	53	12	—	53	12	—
I—VIII.	420	24	—	403	28	—

3. A felvett nyilvános tanulók megbetegedései s az igazgatói és tanárkari megrovások száma.

Megbetegedések			Megrovások	
A könnyű	A súlyos	A fertőző (esetleg járványos)	Az igazgatói	A tanárkari
nem fertőző				
megbetegedések száma			megrovások száma	
1	2	3	4	5
906	208	25	4	—

* Ezek közül 5 a beirataskor rendes tanulóul vétett föl.

4. Az osztályvizsgálatot tett nyilvános és magántanulók megoszlása kor szerint, osztályonként.

Osztály	Az osztályvizsgálatot tett nyilvános és magántanulók															
	Összes száma	közül														
		1908-ban	1907-ben	1906-ban	1905-ben	1904-ben	1903-ban	1902-ben	1901-ben	1900-ban	1899-ben	1898-ban	1897-ben	1896-ban	1895-ben	1894-ben vagy még korábbi évben
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
I.	54	3	34	12	4	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
II.	52	—	2	38	11	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
III.	67	—	—	10	38	19	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
IV.	51	—	—	—	1	33	14	1	2	—	—	—	—	—	—	—
V.	51	—	—	—	—	4	39	5	2	—	—	—	—	1	—	—
VI.	59	—	—	—	—	—	3	50	5	—	—	—	—	—	—	1
VII.	32	—	—	—	—	—	—	4	24	4	—	—	—	—	—	—
VIII.	65	—	—	—	—	—	—	—	4	33	26	—	1	—	—	1
I–VIII.	431	3	36	60	54	58	56	60	37	37	26	—	1	1	—	2

5. Az osztályvizsgálatot tett tanulók megoszlása honosság és szülőik (gyámjuk, illetőleg más törvényes gondviselőjük) állandó lakóhelye szerint.

összes száma	Az osztályvizsgálatot tett nyilvános és magántanulók							
	közül			száma, akiknek szülője (gyámja, ill. más törvényes gondviselője) állandóan				
	magyar honos volt		külföldi honos volt	ugyanazon		a magyar anyaország más törvényhatóságában	Horvát-Szlavonországokban	külföldön, még pedig Ausztriában
	magyarországi.	horvát-szlavonországi		községben	várm. más községében			
illetőségű			lakott					
1	2	3	4	5	6	7	8	9
431	423	7	1	344	14	68	4	1

6. Az osztályvizsgálatot tett tanulók megoszlása vallás, anyanyelv és nyelvismeret szerint.

Az osztályvizsgálatot tett tanulók összes száma	Az osztályvizsgálatot tett tanulók közül										
	latin	görög	örm.	refor-	ág hv.	görög-	uni-	izrae-	bap-		
	szert.	róm.	kath.	mátus	evang.	keleti	tárius	lita	tista		
	v a l l á s ú v o l t										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
431	281	13	—	58	43	4	3	29	—	—	—

Az osztályvizsgálatot tett tanulók közül											
ma- gyar	német	tót	oláh	ruthén	horvát	szerb	olasz	román	bosz- niai	fran- cia	összesen nem magyar
a n y a n y e l v ű v o l t											
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
414	9	—	2	—	4	1	—	—	—	1	17

7. Ismétlők, a görög-pótló tárgyak tanulói, magaviselet és mulasztások osztályonként.

Osztály	Az osztályvizsgálatot tett												
	nyilvános és magántanulók közül		nyilvános tanulók									által	
			közül				magaviseletből						
	is- métlő volt	a görög- pótló tárgyakat tanulta	1.	2.	3.	4.	egy órát sem	csak igazol- tan	iga- zolat- lanul	igazol- tan	iga- zolat- lanul		
			osztályzatot kapott				mulasztott			mulasztott órák száma			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
I.	7	—	40	14	—	—	3	48	—	1650	5		
II.	—	—	42	8	—	—	2	48	—	3399	—		
III.	—	—	56	6	—	—	1	61	—	2448	—		
IV.	2	—	40	9	—	—	11	38	—	2396	—		
V.	—	17	32	15	1	—	2	44	—	2495	4		
VI.	—	32	48	9	—	—	7	49	—	3431	1		
VII.	—	19	26	4	—	—	1	29	—	1326	—		
VIII.	—	52	46	—	—	—	1	51	—	1417	1		
I—VIII.	9	120	330	65	1	—	28	368	—	17562	11		

8. Az osztályvizsgálatot tett tanulók előmenetele osztályonként.

		Az osztályvizsgálatot tett														
Osztály	összes száma	nyilvános és magántanulók						nyilvános tanulók közül								
		k ö z ü l						a latin a francia az angol az egészség- tant	a szabadkézi rajzot a kézi- munkát	a gyorsírást az éneket céllovest						
		minden		egy	két	több										
		rendes tantárgyból						nyelvet			mint rendkívüli tantárgyat legalább elégseges eredménnyel tanulta					
		jeles	legalább		elégtelen											
			jó	elégs.				osztályzatot kapott								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
I.	54	2	9	28	3	7	5	—	—	—	—	9	—	—	35	—
II.	52	2	15	25	7	2	1	—	—	—	—	8	—	—	32	—
III.	67	7	21	35	4	—	—	—	—	—	—	15	—	4	37	—
IV.	51	3	15	23	6	1	3	—	—	—	—	7	—	4	25	—
V.	51	4	12	27	5	3	—	—	—	—	—	18	—	10	—	—
VI.	59	3	15	30	7	2	2	—	—	—	—	11	—	11	—	—
VII.	32	—	12	15	2	3	—	—	—	—	—	1	—	2	—	—
VIII.	65	6	19	39	—	—	1	—	—	—	—	9	—	—	—	—
I—VIII.	431	27	118	222	34	18	12	—	—	—	—	78	—	31	129	—

9. Az érettségi vizsgálatok eredményéről.

Mikor és milyen vizsgálat	Jelentkezett	Jelelesen érett	Jól érett	Érett	Két hó múlva javít	Egy év múlva javít	Visszalépett	Felfüggesztetett	Éretts. v. többé nem tehet
a) Éretts. vizsgálatot tett 7/1918. eln. sz. V. K. M. r. alapján március hóban	16	4	5	7	—	—	—	—	—
Kiegészítő éretts. v. a görög nyelvből	6	2	2	2	—	—	—	—	—
b) Előkészítő tanfolyam elvégzése után érettségét tett április hóban (7/1918. eln. sz. V K. M. r.)	17	1	6	9	1	—	—	—	—
Természettanból javító éretts. tett ...	1	—	—	1	—	—	—	—	—
c) Éretts. vizsgálatot tett a 4280/1918. eln. sz. V. K. M. r. alapján május hóban	3	—	2	1	—	—	—	—	—
d) Teljes érettségi vizsg.	30	9	11	10	—	—	—	—	—
Kiegészítő éretts. v. a latin nyelvből...	2	—	—	2	—	—	—	—	—
Javító kieg. éretts. v. a latin nyelvből	1	—	—	1	—	—	—	—	—
Kiegészítő éretts. v. a görög nyelvből	3	1	1	1	—	—	—	—	—

10. Az érettségi vizsgát tett ifjak pályaválasztása.

theológiai	bölcsészeti	jogi	orvosi	technikai	hivatalnoki	vasuti tisztii	diplomásai	gazdasági	erdészeti	bányászati	gyógyszerészi	kereskedelmi	szobrász	vegyészi	katonai	ipari
pályára készül																
—	—	16	8	8	1	1	1	14	—	1	—	2	—	—	14	—

Az 1918/19. iskolai évre vonatkozó figyelmeztetések.

A) A t. c. közönség tájékoztatásául.

1. Jelenlegi tanítványaink számára a jövő tanévre való fölvételt már júniusban elintéztük. A más tanintézetből jövő vagy az I. osztályba belépni kívánó tanulók felvételének idejét a jövő iskolai év elején egyelőre nem állapíthatjuk meg, de az érdeklődők figyelmét az intézeti kapun annak idején kiteendő ily tárgyú hirdetésre irányítjuk.

A fölvételre a tanulóknak szüloik vagy gyámjaik kíséretében személyesen kell jelentkezniök, írásban nem lehet jelentkezni. Az I. osztályba lépök születési és oltási bizonyítványt is tartoznak felmutatni. Az I. osztályba csak olyan tanulók vétetnek föl, akik 9 évesek elmúltak, a népiskola 4-ik osztályát elvégezték s ezt bizonyítvánnyal igazolják, továbbá az iskola körletébe tartoznak. (Kacsá-utca és Szegényház-utca innenső oldala, Vár, Döbrentei-utca, Fő-utca határán belül.)

A fölvétel alkalmával minden tanuló 10 korona felvételi díjat fizet, továbbá 2 K-t az évi értesítőre, 1 K-t az ifjúsági könyvtárra és 2 K-t a kirándulásokra és egyéb tanulmányi célokra, 70 f-t tintadíjra, 30 f-t pedig bizonyítványbélyegre. A kath. tanulók ezenkívül még 2 K-t fizetnek énektanításért. Tehát a r. kath. tanulók összesen 18 K-t fizetnek, a nem kath. tanulók pedig 16 K-t. Minden tanuló fölvételi lapot kap, amely lappal szeptemberben osztályfőnökénél jelentkezik.

2. Az évi tandíj 120 K, mely négy részletben fizetendő.

3. Augusztus hó 31-én fogjuk megtartani a javító- és pótlóvizsgálatokat, szept. 1. és 2-án pedig a magánvizsgálatokat.

A jövő tanév kezdetéről s a Veni Sancte napjáról az iskola hirdető-tábláin annak idején kiteendő értesítések is adnak részletes felvilágosítást.

4. Az 1890. évi XXX. t.-c. rendelkezése azt a célt akarja elérni, hogy a gimnázium V. osztályába lépő ifjú további előképzésének irányát az alsó négy osztályban tapasztalt nehézségek számbavétele mellett biztosabban választhassa.

A görög nyelvi irány előképzést ad a jogi, orvosi, papi, tanári, mérnöki, bányászati, erdészeti, gazdászati és katonai pályákra.

A görög helyett választott tanfolyamban előképzést nyer a tanuló a jogi, orvosi, tanári (kivéve a nyelvészeti, bölcsészeti és történeti szakokat), mérnöki, bányászati, erdészeti, gazdászati, katonai és tengerészeti pályákra.

Az V. osztályba belépő tanulók irányválasztása a vall.- és közokt. nagymélt. miniszter úr 1890. évi 30.829. sz. a. kelt magas rendelete értelmében a beiratás alkalmával történik a szüloök, illetőleg törvényes gyámok által teendő szóbeli, távollétük esetében pedig általuk kiállítandó írásbeli nyilatkozat útján.

Az átlépés egyik tanfolyamból a másikba csak fölvételi vizsgálat alapján lehetséges a tanári testület engedélye mellett.

TARTALOMJEGYZÉK.

	Oldal
<i>I. Az év története</i>	3
<i>II. A tanintézet belállapota:</i>	
1. Személyi állapot	6
2. A könyvtárak és szertárak vagyoni kimutatása	9
3. Segélyezési ügy	10
<i>a) Ösztöndíjas tanulók</i>	10
<i>b) Segélyező-egyesület</i>	10
<i>c) Az intézethez kötött alapítványok</i>	11
<i>III. Szellemi állapot:</i>	
1. Nevelés	12
2. Oktatás	13
<i>A) Rendes tantárgyak:</i>	
<i>α) Bevégzett tananyag</i>	13
<i>β) Az V—VIII. oszt. feladott magyar és a VII. és VIII. oszt. fel-</i> <i>adott német nyelvi dolgozatok</i>	13
<i>γ) A májusi érettségi vizsgálatok tétellei</i>	14
<i>B) Rendkívüli tantárgyak:</i>	
<i>α) Egyházi ének</i>	14
<i>β) Szabadkézi rajz</i>	15
<i>γ) Gyorsírás</i>	15
3. Vörösmarty-Önképzőkör	15
4. Fontosabb mozzanatok a főgimn. ez évi történetéből	16
5. Kirándulások	17
6. Beiratások	17
7. Vizsgálatok	17
8. A tanulók osztályozása	17
<i>IV. Statisztikai táblázatok</i>	25
<i>V. Az 1918—19. iskolai évre vonatkozó figyelmeztetések</i>	30

TARTALOMJEGYZÉK

1. Az en története 2

II. A tanterv és a tanterv készítése 3

1. Személyi állag 3

2. A tanterv készítésének szervezeti kérdései 3

3. Segélyesek ügye 10

4. A tanterv készítésének szervezeti kérdései 10

5. A tanterv készítésének szervezeti kérdései 10

6. A tanterv készítésének szervezeti kérdései 10

7. A tanterv készítésének szervezeti kérdései 10

8. A tanterv készítésének szervezeti kérdései 10

9. A tanterv készítésének szervezeti kérdései 10

10. A tanterv készítésének szervezeti kérdései 10

11. A tanterv készítésének szervezeti kérdései 10

12. A tanterv készítésének szervezeti kérdései 10

13. A tanterv készítésének szervezeti kérdései 10

14. A tanterv készítésének szervezeti kérdései 10

15. A tanterv készítésének szervezeti kérdései 10

16. A tanterv készítésének szervezeti kérdései 10

17. A tanterv készítésének szervezeti kérdései 10

18. A tanterv készítésének szervezeti kérdései 10

19. A tanterv készítésének szervezeti kérdései 10

20. A tanterv készítésének szervezeti kérdései 10

21. A tanterv készítésének szervezeti kérdései 10

22. A tanterv készítésének szervezeti kérdései 10

23. A tanterv készítésének szervezeti kérdései 10

24. A tanterv készítésének szervezeti kérdései 10

25. A tanterv készítésének szervezeti kérdései 10

26. A tanterv készítésének szervezeti kérdései 10

27. A tanterv készítésének szervezeti kérdései 10

28. A tanterv készítésének szervezeti kérdései 10

29. A tanterv készítésének szervezeti kérdései 10

30. A tanterv készítésének szervezeti kérdései 10